

NUORET HELSINGISSÄ 2011 –TUTKIMUS

Nuoret Helsingissä 2011 -tutkimus on Helsingin kaupungin tietokeskuksen, opetusviraston ja nuorisoasiainkeskuksen yhteishanke. Tutkimuksella tuotetaan tietoa nuorten vapaa-ajasta ja harrastuksista. Osa kysymyksistä koskee nuorten koulunkäyntiä ja tulevaisuuden suunnitelmia, perhettä ja muita asioita kuten yleistä viihtymistä omalla asuinalueella, vaikutusmahdollisuuksia ja ympäristöasenteita. Tutkimus jatkaa Helsingin kaupungin nuorisotutkimuksen perinteitä, sillä nuorten vapaa-aikaa on tietokeskuksessa tutkittu aiemmin myös vuosina 1982, 1990 ja 2000.

Tarkempaa tietoa tutkimuksesta löytyy Nuoret Helsingissä 2011 -tutkimuksen Internet-sivuilla, joilla voit tutustua muihin jo julkaistuihin artikkeleihin ja esittää kysymyksiä suoraan tutkijoille. Uusia artikkeleita julkaistaan sivuilla viikoittain. Tulokset julkaistaan tutkimusraporttina vuoden 2012 aikana Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia -sarjassa.

Tutkimusaineisto koostuu peruskoulun 5.–9. luokkalaisten ja lukion 1. ja 2. vuositasen oppilaiden, eli iältään 11–19-vuotiaiden vastauksista 42 koulusta eri puolelta Helsinkiä.

Yhteystiedot:

Tutkija Vesa Keskinen,
puh. 040 334 4784,
vesa.keskinen(at)hel.fi

**Projektitutkija
Anna Sofia Nyholm,**
puh. 040 334 4785,
sofia.nyholm(at)hel.fi

**Nuoret Helsingissä 2011
-tutkimuksen internet-sivut:**
[http://www.hel2.fi/tietokeskus/
Nuoret_Helsingissa_2011/](http://www.hel2.fi/tietokeskus/Nuoret_Helsingissa_2011/)

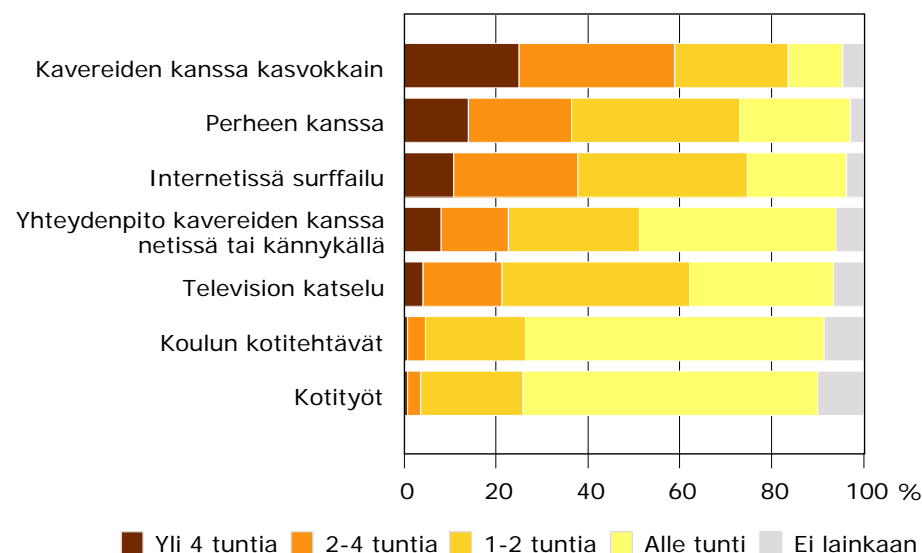
**Helsingin kaupungin
tietokeskuksen internet-sivut:**
<http://www.hel.fi/hki/Tieke/fi/Etusivu>

LÄHES KAIKKI NUORET KUUNTELEVAT MUSIIKKIA

Tämän artikkelin aluksi katsotaan, miten kaverit, perhe ja kotityöt ajoittuvat ja asettuvat nuorten koulunajan ulkopuoliseen ajankäyttöön. Sen jälkeen tutkitaan, miten nuoret harrastavat kulttuuria.

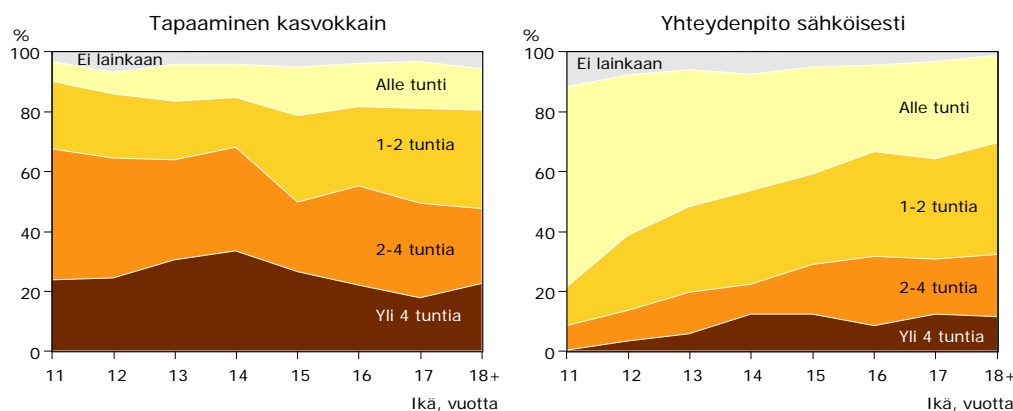
Väite, että nykynuoret eivät enää tapaa kavereita kasvotusten, kumoutuu kevään 2011 kyselyn tuloksissa. Arkipäivisin eniten aikaa käytetään juuri kavereiden tapaamiseen kasvokkain. Perheen kanssa nuoret viettävät yhtä paljon aikaa kuin internetissä surffailuun tai yhteydenpitoon kavereiden kanssa kännykällä. Molemmat "hoituvat" myös yhtä aikaa.

Kuvio 1. Kouluajan jälkeinen ajankäyttö Helsingissä 2011, 11–19-vuotiaat (N=1380)

Kavereita tavataan lähes yhtä usein iästä riippumatta – ja tytöt ja pojat yhtälailla. Sitä vastoin netin tai kännykän avulla yhteydenpito kavereitten kanssa lisääntyy iän myötä. Tämä koskee niin tyttöjä kuin poikia.

Kuvio 2. Kavereiden kanssa vietetty aika arkena kouluajan jälkeen sekä yhteydenpito kavereihin netin tai kännykän kautta iän mukaan Helsingissä keväällä 2011

Kavereiden ja perheen kanssa yhdessäoloa koskevissa kysymyksissä (kuvio 1, neljä ensimmäistä palkkia) oli vain vähän eroja suomenkielisten, ruotsinkielisten ja ulkomaalaistaustaisten vastaajien välillä. Ulkomaalaistaustaisille perhe näyttäisi olevan erityisen tärkeä. Heistä joka neljäs (24 %) vietti aikaa perheensä kanssa yli neljä tuntia päivässä. Ruotsinkielisillä vastaava osuus oli 18 %. Koko vastaajajoukossa luku oli 14 %.

Nuorten arjen ajankäyttö on pysynyt reilussa kymmenessä vuodessa pääpiirteissään samanlaisena. Televisiota katsotaan kuitenkin selvästi vähemmän kuin vuonna 2000. Netti ja kännykkä ovat todennäköisesti jonkin verran lyhentäneet kavereiden tapaa-

miseen käytettyä aikaa. Myös koulun kotitehtäviin käytetään nykyisin jonkin verran vähemmän aikaa kuin reilu kymmenen vuotta sitten.

Taulukko 1. Nuorten arjen ajankäyttö 2000 ja 2011, 11–19-vuotiaat

	Yli 4 tuntia	2-4 tuntia	1-2 tuntia	Alle tunti	Ei lainkaan	%	N
Televisiion katseluun*							
2000	11,9	39,3	34,5	12,9	1,4	100	2 531
2011	4,1	17,3	40,8	31,2	6,7	100	1 380
Koulun kotitehtäviin							
2000	0,6	5,7	32,3	56,1	5,3	100	2 532
2011	0,8	3,8	21,8	65	8,6	100	1 379
Kotitöihin							
2000	1,3	5,7	21,9	62,1	9	100	2 514
2011	0,7	2,9	22,4	64,1	9,9	100	1 373
Kavereiden tapaamiseen							
2000	33,7	34,3	20,4	9,2	2,5	100	2 519
2011	25	33,9	24,7	11,9	4,5	100	1 370
Perheen kanssa yhdessäoloon							
2000	15,9	22,2	33,4	25,6	2,9	100	2 527
2011	14	22,4	36,6	24,2	2,8	100	1 376

*vuonna 2000 television ja videoiden katseluun

TV:n katsomistottumukset ovat muuttuneet

Television merkitys on nuorille nyt selvästi vähäisempi kuin kymmenen vuotta sitten. Kaikkia nuoria saati kaikkia suomalaisia kiinnostavia ohjelmia ei enää ole. Eipä niitä toisin tainnut ollut kymmenen vuotta sittenkään. Joitakin ohjelmia (Salatut elämät, Big Brother, Tanssii tähtien kanssa jne.) kyllä seurataan, mutta ei välttämättä reaaliaikaisesti vaan netistä itselle sopivana aikana. Myöskään erityisesti nuorille suunnattuja ohjelmia ei enää ole. TV2:sen Uusi päivä lanseerattiin syksyllä 2010 kilpailijaksi MTV-3:n Salatut elämä –sarjalle. Uusi päivä oli suunnattu 10–15-vuotiaille ja perheille. Tavoiteltua puolen miljoonan katsojamäärää sarja ei kuitenkaan saavuttanut. Ohjelman keskikatsojamäärä on noin 300 000 (Finnpanel 2011). Syksystä 2011 alkaen sarjan kohderyhmää on laajennettu 15–35-vuotiaisiin muuttamalla käsikirjoitusta dramaattisemmaksi ja lisäämällä roolihahmoja (YLE 10.5.2011).

Television musiikkiohjelmista

Säännölliset musiikkiohjelmat ovat puuttuneet vuosia Suomen televisio pääkanavilta. Teemalla pyörii lähinnä musiikkidokumentteja. The Voice Tv on suomalainen maksuton puolivaltakunnallinen televisiokanava. Keväällä 2011 siitä tuli 24h-musiikkikanava, jolta näkee myös uusi suomalaisbändien videoita. Helpoimmin uusia ja vanhoja musiikkivideoita löytää YouTubesta. Vuoden 2012 aikana Ylen kakkoskanavaa hienosäädetään populaarikulttuurin kanavaksi. Vuoden aikana Yle Live lähettää yli 50 popkonserttia Suomesta ja ulkomailta (Kakkonen panostaa...31.12.1211).

Tyttöjen ja poikien television katsomisessa ei ole eroja. Kokonaan televisiota katsomattomien osuus lisääntyy 14 ikävuoden jälkeen. 15-vuotiaista noin joka kymmenes (9 %) ei katsonut televisiota lainkaan, 17-vuotiaista jo joka seitsemäs (15 %). Ruotsinkielisistä nuorista 12 % oli hylännyt koko television. Ulkomaalaistaustaiset viihtyivät puolestaan muita useammin tv:n ääressä pitkään – heistä 7 % katsoi sitä yli neljä tuntia päivässä.

Taulukko 2. Television katsominen (11–19-vuotiaat) Helsingissä vuosina 2000 ja 2011

	2000	2011
Yli 4 tuntia	11,9	4,1
2-4 tuntia	39,3	17,3
1-2 tuntia	34,5	40,8
Alle tunti	12,9	31,2
Ei lainkaan	1,4	6,7
%	100	100
N	2 531	1 380

Valtakunnallisesti ja todennäköisesti myös Helsingissä pätee se, että lapset ja nuoret (ikäryhmät 3-24-vuotiaat) katselevat televisiota selvästi keskimääräistä vähemmän. Lapsuus- ja nuoruusvuosien jälkeen katselu-aika kasvaa systemaattisesti iän myötä (Sauri 2010, 57).

Musiikin kuuntelu

Vuoden 2000 ”Kiirettä pitää” -tutkimuksessa ei kiinnitetty huomiota nuorten elokuvissa, teattereissa tai konserteissa käynteihin saati päivittäiseen musiikin kuunteluun. Näin ollen vertailutietoa reilun kymmenen vuoden takaisesta tilanteesta ei ole tarjolla, mutta osin vuosilta 1982 ja 1990.

Musiikki kuuluu (sic!) ja on kuulunut jo pitkään vahvasti nuorten arkeen. Kevyet kuulokkeet, kännykkä ja mp3-tiedostot mahdollistavat, että musiikkia on aina mukana.

Kannettavia musiikkilaitteita on ollut 1980-luvulta saakka, jolloin kasettisoitin Walkman mullisti musiikin kuuntelun. Kannettavat cd-soittimet tulivat mukaan kuvioihin 1990-luvulla ja erilliset mp3-soittimet 2000-luvun alussa. Tässä välissä 1990-luvulla käytössä olivat jonkin aikaa MiniDisc-laitteet. Ne jäivät pois käytöstä mp3-soitinten yleistymisen myötä. Ensimmäiset matkapuhelimet, joissa oli mp3-soitin, esiteltiin 2003.

Lähes kaikki nuoret kuuntelevat musiikkia. Tytöt ovat ”aina kuulokkeet korvilla” lähes yhtäläisesti iästä riippumatta. Pojilla päivittäinen musiikin kuuntelu yleistyy iän myötä. Oman mielenkiintoisen ryhmänsä muodostavat ne, jotka kuuntelevat musiikkia vain satunnaisesti tai eivät lainkaan. Keitä he ovat? Kuvio 3 kertoo ainakin sen, että eniten heitä on alle 16-vuotiaissa pojissa. Aineistosta ei löytynyt tälle mitään erityistä syytä tai muuta harrastusta, joka ”eliminoisi” 11–15-vuotiaiden poikien musiikin kuuntelua. Esimerkiksi tämän ikäiset pojat ovat huomattavan ahkeria [tietokone- ja konsolipelaajia](#). Rungas pelaaminen ei kuitenkaan vaikuttanut musiikin kuunteluun.

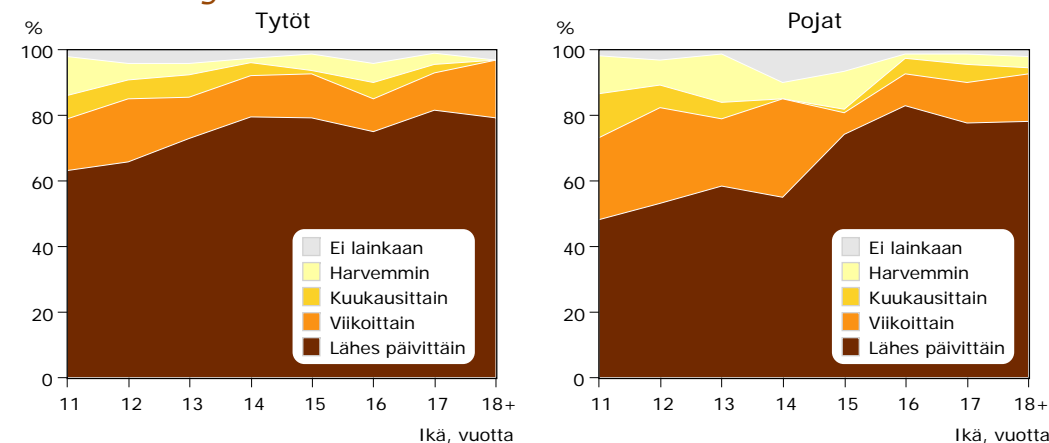
Tytöillä vain vähän musiikkia kuuntelevien osuus puolittuu 14 ikävuoden tietämissä. Pojilla näin käy hieman myöhemmin. Olisiko

niin, että tytöillä jonkin artistin tai yhtyeen ”fanituspainee” ovat kovemmat kuin pojilla?

Taulukko 3. Musiikin kuuntelu Helsingissä keväällä 2011, 11–19-vuotiaat

	Päivittäin	Viikoittain	Kuukausittain	Harvemmin	Ei lainkaan	%	N
Kaikki	70,6	15,7	4,8	6	2,9	100	1 360
Tytöt	73,6	14	4,6	4,9	2,9	100	770
Pojat	66,6	18	5	7,5	2,9	100	590

Kuvio 3. Tyttöjen ja poikien musiikin kuuntelu iän mukaan Helsingissä 2011

Olisi mielenkiintoista tietää, mitä musiikkia nuoret kuuntelevat? Makujen tasolle tutkimuksessa ei kuitenkaan menty. Se kuitenkin tiedetään, että populaarimusiikin harrastaminen soittaen tai laulaen on Helsingissä huomattavan yleistä. Säännöllisesti pop- tai rockmusiikkia 11-19-vuotiaista soittaa joka kolmas (32 %), [tytöistä useampi kuin pojista](#). Stupido-levykaupan Aleksi Pahkala kertoo Hakalan (2011, 36) mukaan, että nuorten musiikkimaku on nykyään todella laaja. Netin kautta löydetään uusia juttuja ja fanitetaan montaa eri musiikkityyliä.

Elokuvat ja konsertit

Seuraavaksi tutkitaan nuorten kulttuurisia aktiviteetteja elokuvissa, konserteissa, teattereissa ja taidenäyttelyissä käymisellä. Näitä asioita selvitettiin vuosien 1982 ja 1990 Helsingin nuorisotutkimuksissa, mutta ei vuoden 2000 kyselyssä. Yllättävän samoissa kävijäosuuksissa kysytyt kulttuuririennot ovat kuitenkin pysyneet ajasta riippumatta.

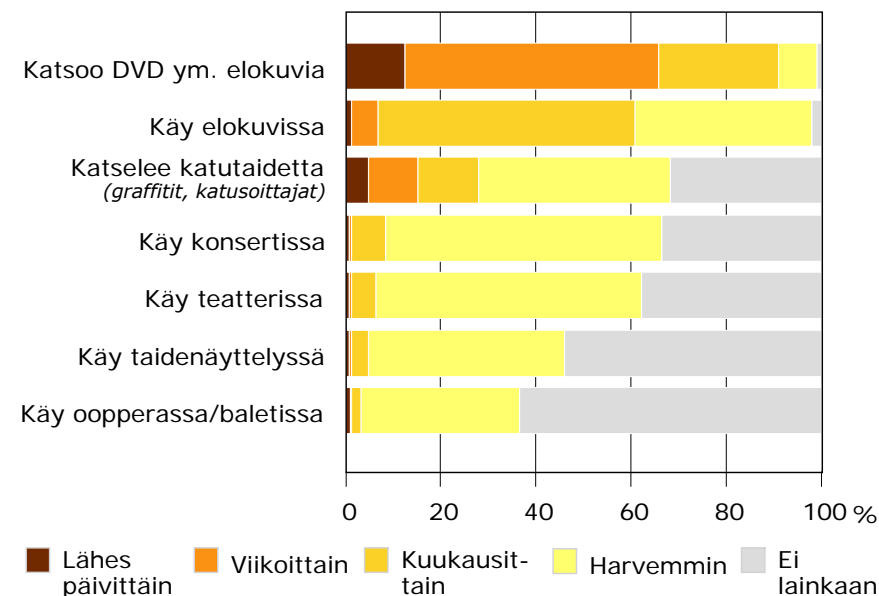
Taulukko 4. Noin kerran kuukaudessa eräisiin kulttuuritilaisuuksiin osallistuminen Helsingissä vuosina 1982, 1990 ja 2011, 10-15-vuotiaat (11-15-vuotiaat vuonna 2011)

	1982	1990	2011
Elokuvilla	54	44	59
Teatterissa	10	8	7
Taidenäyttelyssä	14	7	6
Konsertissa*	5	6	8
Oopperassa tai baletissa	2	3	4

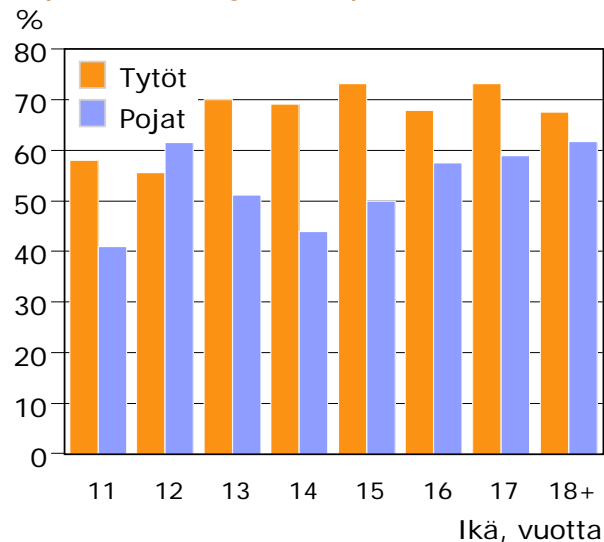
*vuosina 1982 ja 1990: pop- tai jazzkonsertissa

Nuoret ovat elokuvien suurkuluttajia. DVD:ltä tai Internetistä elokuvia katsotaan vähintäänkin kerran viikossa. Elokuville käydään tyypillisimmin kerran kuukaudessa. DVD-elokuvia tytöt ja pojat katselevat yhtä ahkerasti. Elokuvateattereissa tytöt käyvät poikia enemmän.

Kuvio 4. Elokuvien katselu sekä eräisiin kulttuuritilaisuuksiin osallistuminen Helsingissä keväällä 2011, 11-19-vuotiaat (N=1367)

Kuvio 5. Vähintään kerran kuukaudessa elokuvissa käyminen iän ja sukupuolen mukaan Helsingissä 2011

Elokuviissa käyntejä lukuun ottamatta naiset osallistuvat miehiä enemmän erilaisiin kulttuuritilaisuuksiin ja tapahtumiin (ks. esim. Tilastokeskus 2011). Tämä pätee myös Helsingin nuoriin – kokonaan tilaisuuksissa käymättömiä on pojissa huomattavasti tyttöjä enemmän (taulukko 5). On kuitenkin huomioitavaa, että aktiivisia eli noin kerran kuukaudessa kulttuuritilaisuuksissa kävijöitä on tyttöissä ja pojissa lähes yhtä paljon.

Taulukko 5. Tyttöjen ja poikien kulttuuritilaisuuksissa käyminen 2011

	Noin kerran kuukaudessa	Harvemmin	Ei lainkaan	%
Käy teatterissa				
Tytöt	7,1	64,8	28,1	100
Pojat	5,7	43,8	50,5	100
Käy oopperassa/baletissa				
Tytöt	3,1	43,8	53,1	100
Pojat	3,4	19,8	76,8	100
Käy konsertissa				
Tytöt	7,1	67,8	25,1	100
Pojat	10,1	45,3	44,6	100
Käy taidenäyttelyssä				
Tytöt	5,8	46,7	47,5	100
Pojat	3,8	33,7	62,5	100

Lähteet:

Finnpanel 2011.

<http://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/kk/ohjryh/2011/1/kotimfiktio.html>

Hakala, Elina (2011). Vinyylit tulivat takaisin. *Talouselämä Platinium*, joulukuu 2011.

Kakkonen panostaa rockiin. *Helsingin Sanomat* 31.12.2011.

Sauri, Tuomo (2010). *Televisio. Julkaisussa Joukkoviestimet 2009. Tilastokeskus. Finnish Mass Media. Kulttuuri- ja viestintä 2010. Helsinki 2010.*

Tilastokeskus 2011. Ajankäyttötutkimusten liitetaulukot.

<http://www.stat.fi/til/akay/index.html>

YLE 10.5.2011. Uusi päivä ei ole perinteistä Suomi-draamaa.

http://www.avoinyle.fi/www/fi/index.php?we_objectID=375